

POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ W LISTOPADZIE 2003 ROKU

W końcu listopada 2003 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło 18439,2 tys. sztuk.

Wyniki badania wykazały, że w porównaniu z analogicznym okresem 2002 r., liczebność stada trzody chlewnej spadła o 2,9%, w tym pogłowie loch na chów zmniejszyło się o 6,4%.

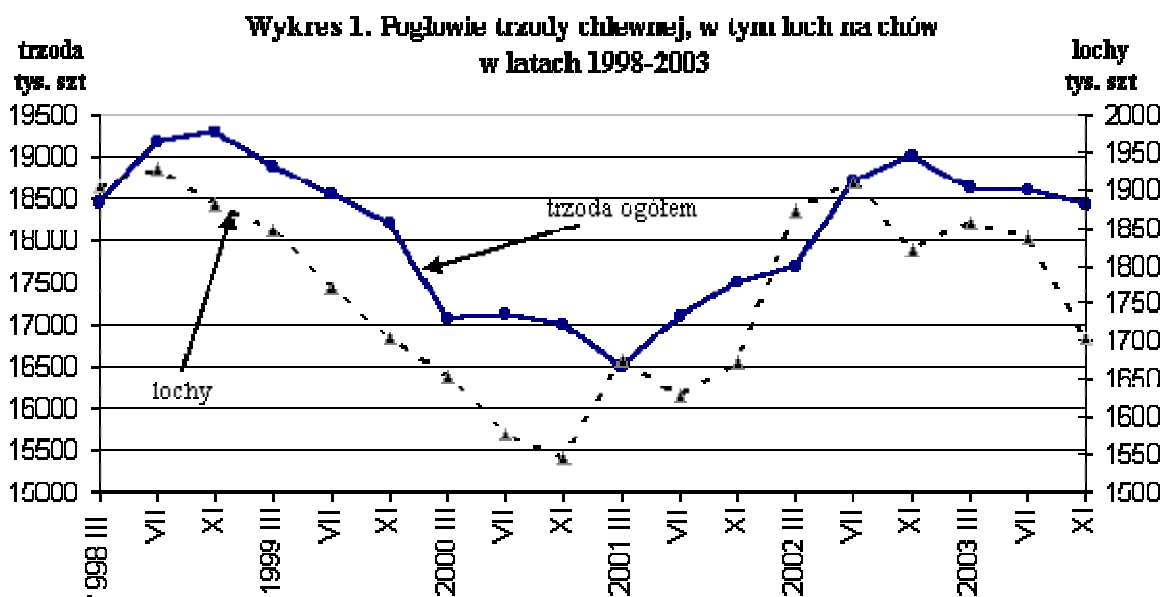
W strukturze pogłowia trzody chlewnej ogółem:

- zmniejszył się udział prosiąt, warchlaków oraz trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów,
- wzrósł udział trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój.

Źródło informacji stanowiły:

- uogólnione wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego, przeprowadzonego w dniach 2-10 grudnia 2003 r. na próbie ok. 15 tys. gospodarstw indywidualnych utrzymujących trzodę chlewną,
- dane sprawozdawcze jednostek sektora publicznego i prywatnego (bez gospodarstw indywidualnych).

W końcu listopada 2003 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło **18439,2 tys. sztuk** i było o 557,8 tys. sztuk (o 2,9%) niższe od stanu notowanego w analogicznym okresie 2002 r., a w porównaniu z liczebnością stada świń w końcu lipca 2003 r. - niższe o 166,1 tys. sztuk, tj. o 0,9%.

Stado loch na chów zmniejszyło się w porównaniu z listopadem 2002 r. o 116,0 tys. sztuk (o 6,4%) do poziomu **1704,7 tys. sztuk**, w tym pogłowie **loch prośnych** spadło o 82,1 tys. sztuk (o 7,1%) do **1072,8 tys. sztuk**. W stosunku do stanu w końcu lipca 2003 r. liczba loch na chów spadła o 77,2 tys. sztuk (o 4,3%), w tym liczba loch prośnych zmniejszyła się o 32,7 tys. sztuk, tj. o 3,0%.

Tabl. 1 Pogłowie trzody chlewnej w listopadzie według sektorów własnościowych.

Wyszczególnienie a - 2001 b - 2002 c - 2003		Ogółem	Sektor		Struktura pogłowia ogółem	Dynamika	
			prywatny	publiczny		listopad ub.r.=100	lipiec ¹ =100
		w tysiącach sztuk			w odsetkach		
Trzoda chlewna ogółem	a	17494,0	17296,0	198,0	100,0	103,0	102,3
	b	18997,0	18789,3	207,7	100,0	108,6	101,5
	c	18439,2	18285,8	153,4	100,0	97,1	99,1

Lochy na chów	a	1672,5	1649,7	22,8	9,6	108,3	102,9
	b	1820,7	1796,7	24,0	9,6	108,9	95,3
	c	1704,7	1689,1	15,6	9,2	93,6	95,7
Trzoda pozostała chlewna	a	15821,5	15646,3	175,2	90,4	102,4	102,2
	b	17176,3	16992,6	183,7	90,4	108,6	102,3
	c	16734,5	16596,7	137,8	90,8	97,4	99,5

¹ Danego roku.

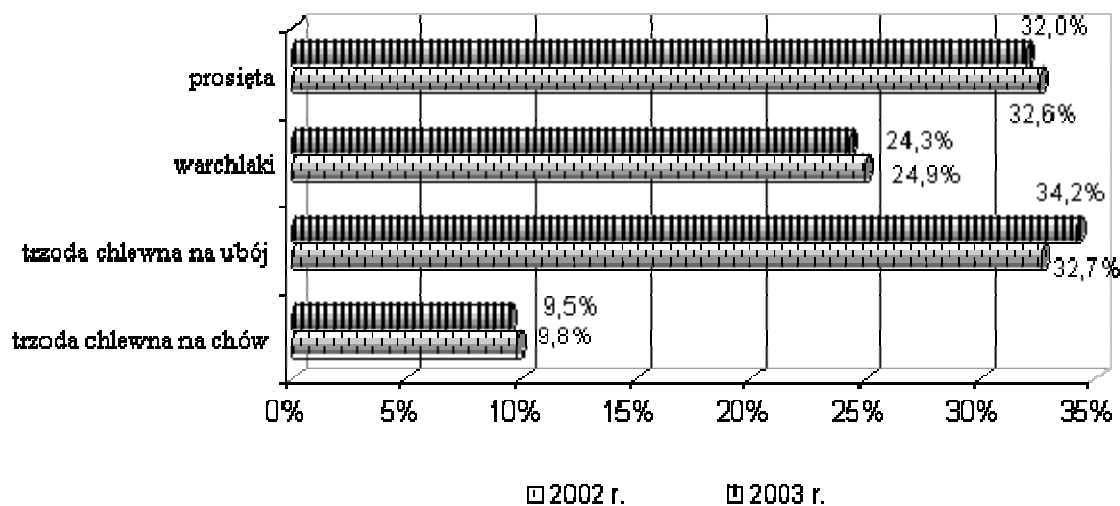
W sektorze prywatnym, w listopadzie 2003 r., pogłowie trzody chlewnej wynosiło **18285,8 tys. sztuk** i spadło w ciągu roku o 503,5 tys. sztuk (o 2,7%), a w porównaniu ze stanem w końcu lipca 2003 r. zmniejszyło się o 142,3 tys. sztuk, tj. o 0,8%. W gospodarstwach indywidualnych było **16800,8 tys. sztuk** świń, tj. 91,1% krajowego pogłowia trzody chlewnej. Roczny spadek liczebności stada w tej grupie gospodarstw wyniósł 586,3 tys. sztuk (3,4%), a spadek sezonowy, tj. od lipca 2003 r., wyniósł 150,3 tys. sztuk (0,9%).

W sektorze publicznym pogłowie trzody chlewnej spadło w skali roku o 54,3 tys. sztuk (o 26,1%), a w porównaniu ze stanem w lipcu 2003 r. zmniejszyło się o 23,8 tys. sztuk (o 13,4%) do poziomu **153,4 tys. sztuk**.

W strukturze stada trzody chlewnej ogółem udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w końcu listopada 2003 r. wynosił:

- **prosięta** o wadze do 20 kg - 32,0%,
- **warchlaki** o wadze od 20 kg do 50 kg - 24,3%,
- **trzoda chlewna** o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na ubój - 34,2%,
- **trzoda chlewna** o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na chów - 9,5%,
- w tym:
- **lochy na chów** razem - 9,2%,
- w tym **lochy prośne** - 5,8%.

Wykres 2. Struktura pogłowia trzody chlewnej w listopadzie 2002 i 2003 r.

W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody, rejestrowaną w listopadzie 2002 r., zmniejszył się udział prosiąt (o 0,6 pkt), warchlaków (o 0,6 pkt) oraz grupy trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów (o 0,3 pkt), natomiast wzrósł udział trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (o 1,5 pkt).

W końcu listopada 2003 r. obsada trzody chlewnej ogółem, w tym loch na chów, na 100 ha użytków rolnych wynosiła odpowiednio 114,0 sztuk i 10,5 sztuk, wobec 112,4 sztuk i 10,8 sztuk w listopadzie 2002 r.

Rejestrowany w końcu listopada 2003 r. stan i struktura pogłowia trzody chlewnej wskazują na pogłębianie się trendu spadkowego w chowie świń. W marcu 2003 r., pogłowie trzody chlewnej wykazywało jeszcze wzrost w ciągu roku o 5,2%, w lipcu ub.r. nastąpiło odwrócenie trendu wzrostowego w chowie świń - populacja trzody spadła w skali roku o 0,5%, a w końcu listopada pogłowie świń obniżyło się o 2,9%. Populacja loch ogółem, w tym pogłowie loch prośnych, wykazały w marcu 2003 r. spadek w dystansie rocznym odpowiednio o 0,8% i 3,3%, w lipcu - spadek o 6,7% i 7,3%, a w listopadzie kolejny spadek o 6,4% i o 7,1%.

Notowane zmiany w pogłowie podstawowego stada świń zarówno w dystansie rocznym, jak i sezonowo, na tle

utrzymujących się od dłuższego czasu niekorzystnych uwarunkowań ekonomicznych produkcji żywca wieprzowego, świadczą o kontynuowaniu przez rolników działań związanych z ograniczaniem chowu trzody chlewnej.

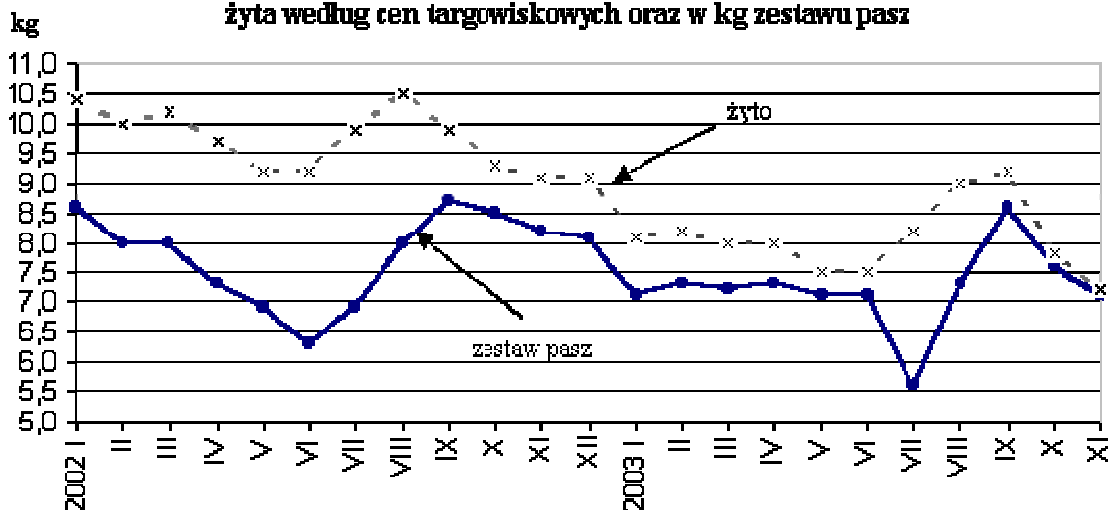
Wstępnie szacuje się, że w 2003 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, skup żywca wieprzowego wzrósł o 17,3%. Zwiększone rynkowe dostawy żywca wieprzowego spowodowały że ceny żywca, zwłaszcza w I półroczu ub.r., utrzymywały się na znacznie niższym poziomie niż w 2002 r. W styczniu 2003 r. za 1 kg żywca wieprzowego rolnicy otrzymywali w skupie 2,91 zł (o 28,7% mniej niż w 2002 r.), w marcu - 3,03 zł (o 24,2% mniej niż w poprzednim roku), w czerwcu - 3,17 zł (o 6,8% mniej niż w 2002 r.), we wrześniu ceny skupu wzrosły do poziomu 3,73 zł (o 7,9% więcej niż w 2002 r.), a w listopadzie ponownie spadły do 3,11 zł, tj. o 3,7% w stosunku do listopada 2002 r. W obrotach targowiskowych za 1 kg żywca wieprzowego płacono: w styczniu 2003 r. - 3,11 zł (o 27,2% mniej niż w styczniu 2002 r.), w marcu - 3,03 zł (o 23,3% mniej niż w roku poprzednim), w czerwcu - 3,05 zł (o 10,8% mniej niż w 2002 r.), we wrześniu - 3,54 zł (o 0,3% więcej niż przed rokiem), a w listopadzie - 3,14 zł, tj. o 4,0% mniej niż w listopadzie 2002 r.

Tabl. 2 Ceny żywca wieprzowego i ziemiopłodów paszowych w 2003 r.

Miesiąc/rok	Ceny skupu żywca wieprzowego		Ceny targowiskowe					
	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	żywiec wieprzowy	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zboża podstawowe	zł/dt	analogiczny okres poprzedniego roku = 100
Grudzień 2002	3,25	72,1	3,26	73,9	40,45	92,2	35,76	83,1
Marzec 2003	3,03	75,8	3,03	76,7	42,73	96,2	37,53	74,9
Czerwiec 2003	3,17	93,2	3,05	89,2	47,69	114,8	38,12	65,0
Wrzesień 2003	3,73	107,9	3,54	100,3	45,27	114,5	37,98	108,0
Listopad 2003	3,11	96,3	3,14	96,0	47,59	118,6	36,70	106,9
Średnio za 11 m-cy 2003 r.	3,23	88,6	3,16	85,9	45,00	107,2	40,93	87,6

Niski poziom cen żywca wieprzowego w 2003 r., przy sukcesywnie rosnących cenach zbóż, w tym żyta, spowodował pogorszenie opłacalności tuczu świń. W listopadzie 2003 r. cena skupu 1 kg żywca wieprzowego równoważyła wartościowo 7,2 kg żyta według cen targowiskowych wobec 9,1 kg w listopadzie poprzedniego roku. Relacja opłacalności tuczu świń liczona do zestawu pasz¹ również się pogorszyła. W listopadzie ub.r. cena skupu 1 kg żywca wieprzowego równoważyła wartościowo 7,1 kg zestawu pasz wobec 8,2 kg w listopadzie 2002 r.

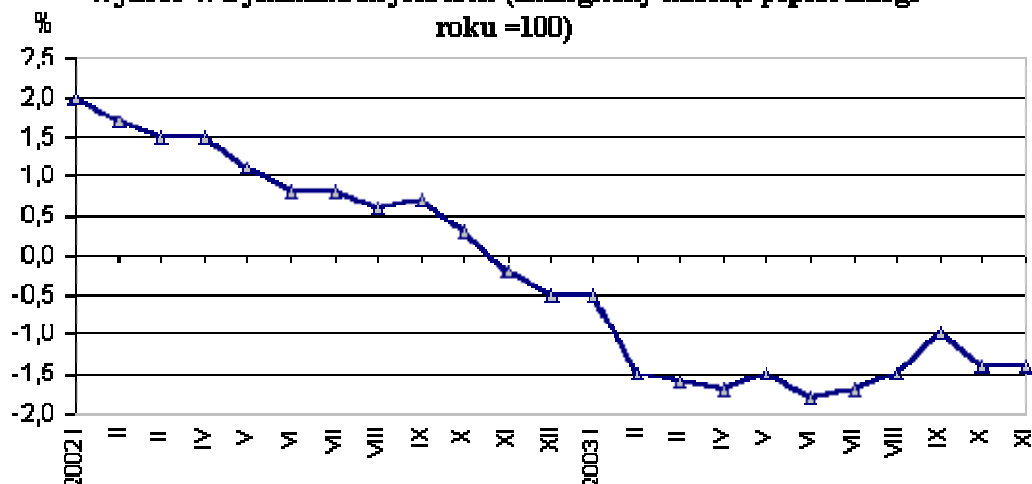
Wykres 3. Relacja ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego wyrażona w kg żyta według cen targowiskowych oraz w kg zestawu pasz

¹ W skład zestawu pasz wchodzi: 0,58 kg ziemniaków i 0,35 kg zbóż według cen targowiskowych oraz 0,07 kg mieszanki "T₂" według cen detalicznych.

O dekoniekturze na rynku wieprzowiny świadczy spadek cen prosiąt w obrotach targowiskowych oraz zmniejszenie liczby krytych loch. W listopadzie za 1 prosię na chów rolnicy otrzymywali 82 zł, tj. o 11,1% mniej niż w analogicznym okresie 2002 r. Hodowcy i producenci ograniczyli także krycie loch. W styczniu 2003 r., w porównaniu ze styczniem roku poprzedniego, pokryto o 0,5% mniej macior, w marcu już o 1,6% mniej niż przed rokiem, w czerwcu i we wrześniu odpowiednio o 1,8% i 1,0% mniej, a w listopadzie o 1,4% mniej niż w 2002 r.

Wykres 4. Dynamika krycia loch (analogiczny miesiąc poprzedniego roku =100)

W listopadzie 2003 r. spadek pogłowia trzody chlewnej, w porównaniu ze stanem rejestrowanym przed rokiem, wystąpił w 7 województwach. Najgłębszy spadek pogłowia świń, o 10% i więcej, odnotowano w województwach: podlaskim (o 11,7%) i lubuskim (o 10,5%). W pozostałych 9 województwach pogłowia świń wzrosło, przy czym najsilniej, o ponad 5%, w województwach: łódzkim (o 7,2%), pomorskim i zachodniopomorskim (o 6,0%).

TABL. 3. POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ W 2003 R.

Stan w końcu listopada					
Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny			Sektor publiczny
		razem	w tym		
			gospodarstwa indywidualne	spółdzielnie produkcji rolniczej	
W tysiącach sztuk					
Trzoda chlewna	18439,2	18285,8	16800,8	442,9	153,4
prosięta o wadze do 20 kg	5899,3	5854,7	5349,1	145,5	44,6
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	4484,4	4441,6	4055,7	115,1	42,8
trzoda chlewna na ubój					
o wadze 50 kg i więcej	6300,4	6252,4	5827,8	131,8	48,0
trzoda chlewna na chów					
o wadze 50 kg i więcej	1755,1	1737,1	1568,2	50,5	18,0
w tym lochy	1704,7	1689,1	1525,4	49,1	15,6
lochy prośne	1072,8	1063,2	958,5	31,4	9,6
lochy pozostałe	631,9	625,9	566,9	17,7	6,0
Listopad 2002 = 100					
Trzoda chlewna	97,1	97,3	96,6	87,2	73,9
prosięta o wadze do 20 kg	95,2	95,5	94,0	87,6	62,6
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	94,8	95,0	93,6	85,5	79,2
trzoda chlewna na ubój					
o wadze 50 kg i więcej	101,6	101,7	102,5	90,0	85,8
trzoda chlewna na chów					
o wadze 50 kg i więcej	94,1	94,4	93,7	82,8	68,0
w tym lochy	93,6	94,0	93,3	82,8	65,2
lochy prośne	92,9	93,2	92,3	82,6	65,1
lochy pozostałe	94,9	95,3	94,9	83,2	65,3
Lipiec 2003 = 100					
Trzoda chlewna	99,1	99,2	99,1	93,6	86,6
prosięta o wadze do 20 kg	94,7	94,8	94,2	89,6	92,9

warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	94,1	94,2	93,1	95,1	86,0
trzoda chlewna na ubój					
o wadze 50 kg i więcej	109,0	109,3	110,5	97,6	81,0
trzoda chlewna na chów					
o wadze 50 kg i więcej	95,5	95,6	95,5	92,4	89,6
w tym lochy	95,7	95,7	95,6	92,5	88,5
lochy prośne	97,0	97,2	97,2	91,5	85,5
lochy pozostałe	93,4	93,4	93,0	94,2	93,5
Obsada ^a w sztukach					
Trzoda chlewna na 100 ha:					
użytków rolnych	114,0	119,3	119,9	146,7	18,2
gruntów ornych	145,8	151,2	153,4	168,6	27,7
a Użytki rolne oraz grunty orne - stan w czerwcu 2003 r.					

TABL. 4. TRZODA CHLEWNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2003 R.							
Stan w końcu listopada							
Województwa	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej		
					razem	lochy ogółem	lochy prośne
	w sztukach						
Ogółem							
Polska	18439236	5899320	4484402	6300423	1755091	1704691	1072749
Dolnośląskie	523035	163798	119976	187369	51892	50053	32044
Kujawsko-pomorskie	2246234	730408	560621	745526	209679	203524	128770
Lubelskie	1360903	419892	279648	540556	120807	117609	74266
Lubuskie	253874	68912	66096	91536	27330	26369	15328
Łódzkie	1469787	462224	316003	551989	139571	135629	85459
Małopolskie	538271	185205	120459	171578	61029	59383	37492
Mazowieckie	2023084	654066	478289	700122	190607	185234	111599
Opolskie	756162	234922	184380	270225	66635	64677	40648
Podkarpackie	334547	88271	82508	128226	35542	34516	22342
Podlaskie	872442	283244	200814	306655	81729	79672	49866
Pomorskie	1106848	368673	278820	353511	105844	102749	66479
Śląskie	387570	126162	85662	140913	34833	32058	20794
Świętokrzyskie	414718	161508	85265	116629	51316	50388	31124
Warmińsko-mazurskie	888413	273284	229771	296666	88692	85206	55237
Wielkopolskie	4512467	1411749	1206411	1482705	411602	401832	253759
Zachodniopomorskie	750881	267002	189679	216217	77983	75792	47542
Gospodarstwa indywidualne							
Polska	16800845	5349074	4055714	5827808	1568249	1525372	958465
Dolnośląskie	452663	142332	103098	162475	44758	43096	27292
Kujawsko-pomorskie	2068625	671198	517233	690915	189279	184168	116702
Lubelskie	1331722	413439	270204	530689	117390	114354	72281
Lubuskie	222787	60372	57876	81944	22595	21704	13746
Łódzkie	1436244	453859	307223	540523	134639	131249	82995
Małopolskie	519256	177098	116990	166834	58334	56764	35752
Mazowieckie	1992725	643740	470007	691314	187664	182391	109457
Opolskie	672442	207040	161591	245135	58676	56977	35336
Podkarpackie	326212	85462	80457	125857	34436	33562	21666
Podlaskie	852688	278363	194542	300157	79626	77652	48409
Pomorskie	850034	283082	210067	276593	80292	77453	50147
Śląskie	342033	112113	76934	123457	29529	28457	18686
Świętokrzyskie	402793	157635	82458	112291	50409	49510	30455
Warmińsko-mazurskie	776192	243095	200454	259128	73515	70523	45189

Wielkopolskie	4159970	1297223	1112257	1380995	369495	361539	227674
Zachodniopomorskie	394459	123023	94323	139501	37612	35973	22678